

Dokument ze zasedání

B8-0096/2018 }
B8-0098/2018 }
B8-0099/2018 }
B8-0102/2018 }
B8-0105/2018 }
B8-0106/2018 } RC1

7.2.2018

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

Verts/ALE (B8-0096/2018)

ECR (B8-0098/2018)

PPE (B8-0099/2018)

ALDE (B8-0102/2018)

S&D (B8-0105/2018)

GUE/NGL (B8-0106/2018)

o Rusku, případ Ojuba Titijeva a Střediska pro ochranu lidských práv

Memoriál

(2018/2560(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, Tomáš Zdechovský, Jeroen Lenaers, Bogdan Brunon Wenta, Jaromír Štětina, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Laima Liucija Andrikiienė, Roberta Metsola, Eduard Kukan, Ivan Štefanec, Milan Zver, Patricija Šulin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krzysztof Hetman, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Dubravka Šuica, Francis Zammit Dimech, László Tőkés, David McAllister, Adam Szejnfeld, Mairead McGuinness, Csaba Sógor, Sandra Kalniete, Ramona Nicole Mănescu, Anna Maria Corazza Bildt, Deirdre Clune, Seán Kelly, Pavel Svoboda, Inese Vaidere, Željana Zovko, Stanislav Polčák, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra
za skupinu PPE

RC\1145489CS.docx

PE614.405v01-00 }
PE614.407v01-00 }
PE614.408v01-00 }
PE614.411v01-00 }
PE614.414v01-00 }
PE614.415v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post

za skupinu S&D

**Charles Tannock, Karol Karski, Ruža Tomašić, Jan Zahradil,
Kosma Zlotowski, Anna Elżbieta Fotyga, Zdzisław Krasnodębski**

za skupinu ECR

**Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová,
Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin,
Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet,
Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries,
Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička,
Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen,
Hilde Vautmans, Cecilia Wikström**

za skupinu ALDE

Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Barbara Spinelli

za skupinu GUE/NGL

**Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Klaus Buchner, Ernest Urtasun,
Alyn Smith, Florent Marcellesi, Davor Škrlec**

za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o Rusku, případ Ojuba Titijeva a Střediska pro ochranu lidských práv Memoriál (2018/2560(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na své předchozí zprávy a usnesení o Rusku, zejména na své usnesení ze dne 13. června 2013 o právním státu v Rusku¹, usnesení ze dne 13. března 2014 o Rusku: rozsudky vynesené nad demonstranty účastnicími se protestů na Blatném náměstí² a usnesení ze dne 23. října 2014 o zrušení nevládní organizace Memoriál (nositelky Sacharovovy ceny za rok 2009) v Rusku³,
- s ohledem na prohlášení předsedů parlamentního Výboru pro zahraniční věci a podvýboru pro lidská práva ze dne 12. ledna 2018, v němž vyzývají k okamžitému propuštění obránce lidských práv Ojuba Titijeva,
- s ohledem na článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv a článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, v nichž je stanoveno, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu, a jichž je Ruská federace smluvní stranou,
- s ohledem na prohlášení EU ze dne 19. ledna 2018 o porušování lidských práv týkající se Střediska pro ochranu lidských práv v Rusku Memoriál a na prohlášení mluvčí ESVČ ze dne 11. ledna 2018 o zadržení ředitele pobočky tohoto střediska v Čečenské republice pana Ojuba Titijeva,
- s ohledem na návštěvu výboru Rady Evropy pro prevenci mučení v Čečenské republice Ruské federace, která proběhla v listopadu a prosinci 2017,
- s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod,
- s ohledem na prohlášení OSN o obráncích lidských práv, které přijalo Valné shromáždění OSN dne 9. prosince 1998,
- s ohledem na stávající Dohodu o partnerství a spolupráci zakládající partnerství mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ruskou federací na straně druhé a na přerušená jednání o nové dohodě mezi EU a Ruskem,
- s ohledem na sedmou pravidelnou zprávu o Ruské federaci, kterou na svém 3136. a 3137. zasedání konaném ve dnech 16. a 17. března 2015 posoudil Výbor OSN pro lidská práva,
- s ohledem na zásady Rady ze dne 24. června 2013 pro prosazování veškerých lidských práv lesbických žen, gayů, bisexuálů, transsexuálů a intersexuálů (LGBTI) a pro ochranu požívání těchto práv z jejich strany,

¹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0284.

² Úř. věst. C 378, 9.11.2017, s. 250.

³ Úř. věst. C 274, 27.7.2016, s. 21.

- s ohledem na své předchozí zprávy a usnesení o Rusku, zejména na své usnesení ze dne 12. března 2015 o vraždě vedoucího představitele ruské opozice Borise Němcova a stavu demokracie v Rusku¹, usnesení ze dne 24. listopadu 2016 o případu Ildara Dadina, vězně svědomí v Rusku² a usnesení ze dne 6. dubna 2017 o Rusku, zatčení Alexeje Navalného a dalších protestujících³,
 - s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Ruská federace se jakožto řádný člen Rady Evropy a signatář Všeobecné deklarace lidských práv a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání zavázala k dodržování zásad demokracie, právního státu a základních svobod a lidských práv; vzhledem k tomu, že Rusko má povinnost vyšetřit zločiny páchané čečenskými orgány a disponuje prostředky nezbytnými k provedení tohoto šetření; vzhledem k tomu, že Ruská federace ratifikovala 11 z 18 mezinárodních úmluv v oblasti lidských práv;
 - B. vzhledem k tomu, že Ojuba Titijeva, ředitele čečenské pobočky organizace na obranu lidských práv, která v roce 2009 získala Sacharovovu cenu, – Střediska pro ochranu lidských práv Memoriál (obecně známého jako Memoriál) – zatkla dne 9. ledna 2018 čečenská policie a obvinila ho z držení omamných látek; vzhledem k tomu, že pan Titijev tato obvinění popřel a nevládní organizace a obránci lidských práv je kritizovali jako vykonstruované;
 - C. vzhledem k tomu, že dne 25. ledna 2018 Nejvyšší soud Čečenské republiky potvrdil rozhodnutí šalinského městského soudu ponechat Ojuba Titijeva ve vyšetřovací vazbě po dobu dvou měsíců;
 - D. vzhledem k tomu, že nehledě na to, že tato novela omezuje svobodu projevu a shromažďování, došlo k novelizaci trestního zákona Ruské federace, v rámci níž byl zaveden nový článek 212.1, podle něhož lze osobu obvinít z porušování zákona o veřejném shromažďování;
 - E. vzhledem k tomu, že ruské orgány mají tendenci nedodržovat právo na svobodné shromažďování a že v jen Moskvě zadržely po pokojných demonstracích konaných dne 26. března 2017 více než 1 000 demonstrantů a mnoho dalších občanů v několika dalších městech Ruské federace;
 - F. vzhledem k tomu, že v posledních letech došlo k významnému nárůstu počtu politických vězňů a že podle Střediska pro ochranu lidských práv Memoriál dosáhlo v roce 2016 toto číslo 102 osob;
 - G. vzhledem k tomu, že zákon o nevládních organizacích z roku 2012 významně omezil jejich schopnost nezávisle pracovat a fungovat efektivním způsobem; vzhledem k tomu, že podle tohoto zákona ruské ministerstvo spravedlnosti označilo Memoriál za „zahraničního agenta“;

¹ Přijaté texty, P8_TA(2015)0074.

² Přijaté texty, P8_TA(2016)0446.

³ Přijaté texty, P8_TA(2017)0125.

- H. vzhledem k tomu, že historik Memoriálu Jurij Dmitrijev byl členem týmu, který u místa Sandarmoch našel masový hrob s více než 9 000 osobami, z nichž mnozí patřili k sovětské inteligenci; vzhledem k tomu, že v posledních letech se Memoriál stal poslední nezávislou organizací na obranu lidských práv, která pokračuje v činnosti v Čečenské republice; vzhledem k tomu, že je velmi pravděpodobné, že útoky na obránce lidských práv v Čečenské republice, včetně vykonstruovaného obvinění Ojuba Titijeva a žhářských útoků v sousedních republikách, byly připraveny jako odvěta namířená proti Memoriálu za to, že odhalil případy porušování lidských práv v Čečensku a domáhá se spravedlnosti;
- I. vzhledem k tomu, že Parlament udělil v roce 2009 Sacharovovu cenu za svobodu myšlení skupině na obranu lidských práv Memoriál;
- J. vzhledem k tomu, že podle indexu demokracie časopisu Economist za rok 2017 se Rusko řadí ze 167 zemí na 135. místo, což je ve srovnání se 102. místem v roce 2006 významný propad;
- K. vzhledem k tomu, že existují významné obavy, pokud jde o porušování lidských práv osob LGBTI v Čečensku; vzhledem k tomu, že Ruská federace je signatářem několika mezinárodních úmluv v oblasti lidských práv a jakožto člen Rady Evropy a signatář Evropské úmluvy o ochraně lidských práv má povinnost zajistit bezpečnost všech osob, které mohou být ohroženy; vzhledem k tomu, že EU opakovaně nabízela Rusku další pomoc a odborné poradenství při modernizaci jeho ústavního a právního řádu a při jeho dodržování, a to v souladu se standardy Rady Evropy; vzhledem k tomu, že Rusko má povinnost vyšetřit zločiny páchané čečenskými orgány a disponuje prostředky nezbytnými k provedení tohoto šetření; vzhledem k tomu, že homosexualita byla v Ruské federaci dekriminálnízována v roce 1993;
1. požaduje okamžité propuštění ředitele Střediska pro ochranu lidských práv Memoriál v Čečenské republice pana Ojuba Titijeva, který byl zadržen dne 9. ledna a poté obžalován a poslán do vyšetřovací vazby na základě vykonstruovaného obvinění, že nelegálním způsobem získal omamné látky, které má v držení; naléhavě vyzývá ruské orgány, aby zajistily dodržování všech lidských a zákonných práv pana Titijeva, včetně přístupu k právnímu zástupci a lékařské péči, tělesné integrity a důstojnosti a ochrany před soudním zastrahováním, kriminalizací a svévolným zatčením;
 2. s politováním poukazuje na prohlášení čečenských orgánů, které obsahuje obvinění týkající se činnosti obránců lidských práv a organizací; se znepokojením konstatuje, že k zatčení pana Titijeva došlo krátce po veřejném vyjádření předsedy čečenského parlamentu pana Magomeda Daudova, který podle všeho toleruje násilí páchané na obráncích lidských práv;
 3. domnívá se, že zatčení pana Titijeva je součástí znepokojivého trendu projevujícího se zatýkáním, útoky, zastrahováním a diskreditací nezávislých novinářů a obránců lidských práv pracujících v Čečensku; poukazuje na to, že mezi další případy, které jsou součástí tohoto znepokojivého trendu, patří zatčení předsedy Shromáždění kavkazských národů Ruslana Kutajeva a novináře Žalaudiho Gerijeva, kteří byli v roce 2014, resp. 2016 odsouzeni na základě pochybného obvinění týkajícího se omamných látek;

4. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad tím, že dosud nebyl z vraždy předchůdkyně pana Ojuba Titijeva v Memoriálu a aktivistky v oblasti lidských práv v Čečensku paní Natalji Estěmirovové, která byla v roce 2009 unesena před svým domovem v Grozném a později téhož dne nalezena zastřelená v blízkosti obce Gazi Jurt v sousedním Ingušsku, nikdo potrestán; naléhavě vyzývá ruské orgány, aby tento trestný čin důkladně vyšetřily; připomíná v této souvislosti, že v roce 2009 byl v centru Moskvy zastřelen další právník a aktivista v oblasti lidských práv Stanislav Markelov známý pro svou činnost zabývající se porušováním práv v Čečensku;
5. naléhavě vyzývá ruské orgány, aby okamžitě ukončily znepokojivý trend vyznačující se zatýkáním, vraždami, zavražďováním a diskreditací nezávislých novinářů a obránců lidských práv pracujících v tomto regionu Ruské federace, k nimž dochází v rozporu s jejich právem na svobodu projevu; odsuzuje útoky na obránce lidských práv ze strany čečenských orgánů a naléhavě vyzývá Moskvu, aby tyto útoky ukončila a pro obránce lidských práv a lidskoprávní organizace v Čečensku a dalších oblastech Ruské federace vytvořila normální pracovní prostředí;
6. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršujícími se podmínkami pro činnost velmi důležité občanské společnosti v Rusku, zejména proto, že se týkající těchto organizací, které pracují v oblasti lidských práv a demokratických svobod, a vyjadřuje v této souvislosti kritiku státní politiky; zdůrazňuje, že Memoriál, laureát Sacharovovy ceny za rok 2009, je v dnešním Rusku i nadále jedním z hlasů s největší autoritou v oblasti lidských práv a stal se poslední nezávislou lidskoprávní organizací, která pokračuje v činnosti v Čečensku, a vyjadřuje solidaritu a jednoznačnou podporu jeho angažované práci;
7. vyzývá ruské orgány, aby chránily před nezákonnými zásahy všechny ruské občany; vyzývá ruské orgány, aby okamžitě ukončily tvrdé zákroky proti svobodě projevu v Čečensku a obětem a svědkům těchto zásahů poskytly účinné bezpečnostní záruky a postavily pachatele těchto činů před soud; zdůrazňuje, že konečnou odpovědnost za vyšetření těchto činů nese Rusko a jeho vláda, která musí pachatele postavit před soud a chránit všechny ruské občany před protiprávními činy;
8. poukazuje na to, že žhářský útok na kanceláře Memoriálu, k němuž došlo dne 17. ledna v sousední Republice Ingušsko, a útok ze dne 22. ledna, kdy neznámí žháři zapálili vozidlo patřící místní kanceláři Memoriálu v Dagestánu, je jen dalším znamením pronásledování a zavražďování lidskoprávních organizací v oblasti severního Kavkazu; odsuzuje tyto útoky a naléhavě vyzývá ruské orgány, aby tyto a další útoky na majetek Memoriálu a vyhrožování jeho zaměstnancům skutečně vyšetřily a zajistily, aby se odpovědné osoby za své činy zodpovídaly;
9. vyzývá ruské orgány, aby urychleně zahájily okamžité, nezávislé, objektivní a důkladné vyšetřování těchto politováníhodných událostí v Čečensku; vyzývá orgány Čečenska a Ruské federace, aby dodržovaly vnitrostátní právní předpisy a mezinárodní závazky a zásady právního státu, řídily se všeobecně platnými normami v oblasti lidských práv a všem osobám, které by mohly být ohroženy, zajistily bezpečnost a demokratické svobody;

10. bere na vědomí požadavek Memoriálu, aby se případ Titijeve vyšetřoval mimo Čečensko;
11. odsuzuje útoky proti dalším skupinám občanské společnosti a nevládním organizacím v Čečensku, včetně útoků a pomlouvačné kampaně proti společné mobilní skupině obránců lidských práv v Čečensku, které vedly k tomu, že se tato skupina z bezpečnostních důvodů přesunula v roce 2016 mimo Čečensko;
12. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zprávami o svévolném zadržení a mučení osob, kteří jsou vnímány jako LGBTI, v Čečenské republice; vyzývá orgány, aby toto pronásledování ukončily a umožnily mezinárodním organizacím v oblasti lidských práv, aby údajné trestné činy důvěryhodně vyšetřily; odsuzuje také zabíjení osob členy vlastní rodiny v rámci tzv. „vražd ze cti“ a s politováním konstatuje, že čečenské orgány tyto trestné činy podporují a vybízejí k nim;
13. vyzývá Komisi, ESVČ a členské státy, aby pomáhaly lidem, kteří uprchli z Čečenska, a aby informovaly o těchto organizovaných zásazích; s potěšením konstatuje, že řada členských států poskytla těmto obětem azyl, a vyzývá všechny členské státy, aby v souladu s evropskými a vnitrostátními právními předpisy pokračovaly ve vyřizování žádostí těchto obětí, novinářů a obránců lidských práv o azyl, příp. aby tento proces urychlily;
14. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropskou službu pro vnější činnost, aby zajistily, aby při konzultacích mezi EU a Ruskem o lidských právech, jakmile budou obnoveny, bylo upozorňováno na případy všech osob stíhaných z politických důvodů, aby zástupci Ruska byli při těchto konzultacích oficiálně požádáni o vyjádření ke každému jednotlivému případu a aby byl Parlament informován o výměně názorů s ruskými orgány;
15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, prezidentovi, vládě a parlamentu Ruské federace a čečenským orgánům.